

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

19 – 2010 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

12. maj 2010. Vol. 5, Broj 19

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.gov.me
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Gubici pri spremanju i čuvanju sijena	8

PONUĐA NA STOČNIM PIJACAMA U Beranama dobra ponuda priplodnih ovaca

Na stočnoj pijaci u Beranama dominirala je trgovina priplodnim ovcima, ponuđeno je 110 grla sa cijenom od 120 do 170 €/grlu.
U Nikšiću i Podgorici u ponudi je bilo po 20 grla. Cijena ovaca sa jagnjetom u Nikšiću kretala se od 120 do 180€/grlu, a u Podgorici priplodnih ovaca od 90 do 120€/grlu.
Na pijaci u Bijelom Polju u ponudi je bilo 15 ovaca sa cijenom od 120 do 150 €/grlu.
U Baru i Pljevljima nije bilo ponude priplodnih ovaca. Na pljevaljskoj stočnoj pijaci bilježimo dobru ponudu jagnjadi sa cijenom 2,5€/kg žive mjere, a u Baru od 2,8 do 3€/kg žive mjere.

Bar

Cijene žive stoke ove nedjelje nijesu se bitnije mijenjale u odnosu na prethodnu. Ponude na pijaci nismo imali, dok na farmama imamo dobru ponudu sitne stoke (jagnjadi i jaradi) sa kojima se najviše i trguje. Obim trgovine ostalih kategorija je dosta mali.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama bila je dobra ponuda svih vrsta i kategorija žive stoke. Cjenovni trend je na istom nivou od prošle sedmice.

Nikšić

Na stočnoj pijaci u Nikšiću je u ponudi bilo 40 jagnjadi, a njihova cijena je u blagom padu, prodaju se po dominantnoj cijeni od 2.75 €/kg žive mjere. Na pijaci je u ponudi bilo prasadi i ovaca za priplod. Cijene ostalih vrsta i kategorija stoke su na prošlonedjeljnom nivou.

Pljevlja

Dobra ponuda jagnjadi i teladi obilježila je prošlu nedjelju na pljevaljskim pijacama. Ostalim kategorijama stoke trgovalo se na farmama. Cijene se već duži period nijesu bitnije mijenjale.

Bijelo Polje

I ove sedmice na bijelopoljskim stočnim pijacama ponuda je na približno istom nivou svih vrsta i kategorije stoke, sa izuzetkom kod jagnjadi, čija je ponuda u blagom porastu. Cijene su zadržale nepromijenjene vrijednosti.

Podgorica

Slaba ponuda u Podgorici. Jagnjadi je bilo svega desetak grla sa cijenom od 2,7 €/kg žive mjere, dok je ponuda prasadi bila solidna 50 - tak grla sa cijenom od 3 €/kg žive mjere.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 6. do 12. 5. 2010. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.80 (2.60-3.00)	2.90 (2.80-3.00)	~	2.90 (2.80-3.00)	2.60 (2.50-2.60)	2.80 (2.68-2.90)
2	Telad 80-160 kg kg	2.80 (2.70-3.10)	2.60 (2.40-2.80)	2.70 (2.70-2.80)	3.00 (2.80-3.20)	2.80 (2.70-2.90)	3.00 (2.90-3.20)	2.82 (2.70-3.00)
3	Junad do 300 kg kg	~	1.70 (1.50-2.00)	~	2.00 (1.80-2.20)	~	1.80 (1.80-1.80)	1.83 (1.70-2.00)
4	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	2.10 (2.10-2.10)	2.10 (2.10-2.10)
5	Junad preko 300 kg kg	~	~	~	1.75 (1.60-1.90)	1.60 (1.50-1.65)	~	1.68 (1.55-1.78)
6	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.00-1.20)	~	~	~	~	1.20 (1.00-1.20)
7	Krave za klanje kg	1.00 (1.00-1.20)	1.00 (0.80-1.10)	0.90 (0.80-1.00)	1.00 (0.80-1.20)	1.50 (1.00-1.20)	1.00 (0.90-1.10)	1.07 (0.88-1.13)
8	Prasad kg	3.50 (3.50-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.20 (3.00-3.50)	3.50 (3.20-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.00 (3.00-3.10)	3.20 (3.12-3.27)
9	Jagnjad kg	2.90 (2.80-3.00)	2.40 (2.40-2.50)	2.50 (2.50-2.60)	2.75 (2.60-3.00)	2.50 (2.50-2.50)	2.70 (2.60-2.70)	2.63 (2.57-2.72)
10	Jarad kg	3.50 (3.40-3.60)	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (3.00-3.20)	3.00 (3.00-3.00)	~	2.80 (2.80-3.00)	2.96 (2.94-3.06)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
11	Priplodne ovce grlo	~	140.00 (120.00- 170.00)	130.00 (120.00- 150.00)	150.00 (120.00- 180.00)	~	100.00 (90.00- 120.00)	130.00 (112.50- 155.00)
12	Priplodne koze grlo	~	120.00 (100.00- 200.00)	65.00 (60.00- 805.00)	150.00 (120.00- 180.00)	~	~	111.67 (93.33- 395.00)
13	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00- 1,500.00)	~	~	1,200.00 (1,000.00- 1,500.00)
14	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00- 1,500.00)	~	1,100.00 (1,100.00- 1,100.00)	1,200.00 (1,050.00- 1,300.00)
15	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,300.00 (1,200.00- 1,400.00)	~	1,300.00 (1,200.00- 1,400.00)
16	Priplodne krave Melez grlo	800.00 (800.00- 800.00)	600.00 (500.00- 1,100.00)	700.00 (500.00- 1,000.00)	750.00 (600.00- 800.00)	900.00 (800.00- 1,000.00)	900.00 (900.00- 900.00)	775.00 (683.33- 933.33)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 3-9.5.2010. godine

Jedinica mere din/kg		Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena Srbija																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
				Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčear	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Dvise	sve težine	sve rase	160	150	130	155											110																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 99 dinara)

Izvor: STIPS

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market Tip cijene:

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 03.05.2010 do: 09.05.2010(Tjedan:18)

Uspoređeno s razdobljem: od 19.04.2010 do: 25.04.2010(Tjedan:16)

Proizvod	Tip	Istra, Primorje i Dalma- cija			Kontinentalna Hrvatska			Hrvatska		
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	23,00	23,00	0,00	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00
	Max	28,00	30,00	-2,00	27,00	27,00	0,00	28,00	30,00	-2,00
	Prosjeck	24,68	24,03	0,65	22,41	22,47	-0,06	22,47	22,52	-0,05
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	----	17,00	17,00	0,00	17,00	17,00	0,00
	Max	----	----	----	23,00	24,00	-1,00	23,00	24,00	-1,00
	Prosjeck	----	----	----	18,61	19,23	-0,62	18,61	19,23	-0,62
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	10,00	9,00	1,00	10,00	9,00	1,00
	Max	----	----	----	13,00	13,00	0,00	13,00	13,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	11,55	10,59	0,96	11,55	10,59	0,96
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	9,00	10,00	-1,00	9,00	10,00	-1,00
	Max	----	----	----	11,00	10,00	1,00	11,00	10,00	1,00
	Prosjeck	----	----	----	9,66	10,00	-0,34	9,66	10,00	-0,34
bik simental (>450kg)-beef .	Min	12,00	12,00	0,00	10,00	10,00	0,00	10,00	10,00	0,00
	Max	16,00	16,00	0,00	14,00	14,00	0,00	16,00	16,00	0,00
	Prosjeck	14,10	14,15	-0,05	12,39	12,00	0,39	12,40	12,00	0,40
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	10,00	11,00	-1,00	10,00	11,00	-1,00
	Max	----	----	----	12,00	12,00	0,00	12,00	12,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	10,65	11,50	-0,85	10,65	11,50	-0,85
krava simental (za klanje)-cow .	Min	10,00	10,00	0,00	3,00	3,00	0,00	3,00	3,00	0,00
	Max	10,00	10,00	0,00	8,00	8,00	0,00	10,00	10,00	0,00
	Prosjeck	10,00	10,00	0,00	6,03	6,21	-0,18	6,04	6,21	-0,17
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	20,00	17,00	3,00	13,50	13,00	0,50	13,50	13,00	0,50
	Max	20,00	20,00	0,00	20,00	20,00	0,00	20,00	20,00	0,00
	Prosjeck	20,00	19,85	0,15	16,50	16,26	0,24	16,51	16,26	0,25
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	11,00	11,00	0,00	7,00	7,00	0,00	7,00	7,00	0,00
	Max	15,00	13,00	2,00	12,00	15,00	-3,00	15,00	15,00	0,00
	Prosjeck	14,21	12,41	1,80	8,43	8,78	-0,35	8,44	8,79	-0,35
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	6,00	6,00	0,00	6,00	6,00	0,00
	Max	----	----	----	7,00	7,00	0,00	7,00	7,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	6,80	6,38	0,42	6,80	6,38	0,42
janjad-lambs .	Min	23,00	23,00	0,00	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00
	Max	30,00	28,00	2,00	27,00	27,00	0,00	30,00	28,00	2,00
	Prosjeck	24,90	24,00	0,90	19,63	20,14	-0,51	23,50	22,88	0,62
ovca (za klanje)-sheep .	Min	----	----	----	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
	Max	----	----	----	9,00	8,00	1,00	9,00	8,00	1,00
	Prosjeck	----	----	----	8,18	8,00	0,18	8,18	8,00	0,18
jare-kid goat .	Min	----	----	----	26,00	26,00	0,00	26,00	26,00	0,00
	Max	----	----	----	26,00	26,00	0,00	26,00	26,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	26,00	26,00	0,00	26,00	26,00	0,00
konj-hors .	Min	----	----	----	9,00	----	9,00	9,00	----	0,00
	Max	----	----	----	11,00	----	11,00	11,00	----	11,00
	Prosjeck	----	----	----	10,00	----	10,00	10,00	----	0,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,25 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKE ZA KLANJE U EU																				Datum											
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																				od : 26.04.10											
D2. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																				do : 02.05.10											
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																															
BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji					
Junad U2	337.1	344.6	330.1	317.0		439.3	344.1	342.0	298.6	373.8			243.8	358.4			300.2	311.4	255.4	368.3	298.2		384.8	324.0	307.3	352.5	-6.35						
Junad U3	314.4	304.0	332.6	313.5		436.2	333.3	328.0	301.1	356.6			234.1	329.0			316.2	311.9	258.7	361.2	298.9			322.8	306.1	330.9	-5.11						
Junad R2	290.3	295.8	317.2	311.2		421.9	308.8	308.0	290.0	327.9			190.0	237.9	334.4		286.3	303.8	248.2	355.6	246.1	290.9	284.7	330.8	309.3	296.2	316.8	-2.11					
Junad R3	266.2	291.5	323.7	306.1		420.8	321.8	302.0	292.8	343.3			209.2	242.4	318.7		310.0	287.4	305.7	251.5	351.3	240.0	292.7	309.5	338.3	312.1	297.9	316.5	-2.88				
Junad O2	255.2	256.7	270.2	305.8	277.6	212.7	388.0	254.8	270.0	273.3	276.2	287.0	183.5	236.4	280.0	245.5	310.0	293.3	280.1	239.8	327.1	244.3	269.6	284.9	286.4	291.9	277.5	271.0	-2.90				
Junad O3	242.6	263.3	270.3	301.5	277.2		390.8	303.9	265.0	275.4	295.6	287.0	184.6	245.9	285.2		310.0	275.7	284.5	241.0	332.0	239.4	278.6	281.9	288.9	296.6	278.6	281.0	-2.16				
Junad	306.3	259.4	288.1	306.9	300.4	212.7	411.1	314.4	310.5	292.5	352.1	287.0	184.5	240.0	342.8	245.5	289.4	306.6	243.9	351.1	243.5	289.5	286.4	291.5	302.0	290.3	314.2	-3.75					
Bikovi R3		279.9	251.3	275.6						237.0	280.2			242.4				274.4	251.4	250.7	287.2	318.9					310.0	266.4	0.08				
Bikovi U2		279.9	251.3	275.6						237.0	280.2			242.4				350.7									318.1	319.1	0.75				
Goveda U3										347.0	301.3							333.1									344.2	316.6	321.6	153			
Goveda U4										326.0	298.6							304.1									301.4	313.7	206	184			
Goveda R3										310	290.8			319.6				306									316.9	311.6	302.1	184			
Goveda R4										294.0	289.3			270.1													292.0	313.6	305.6	0.99			
Goveda O3										266.0	271.9			270.1				294.1				226.9					298.8	297.7	280.2	184			
Goveda O4										260.0	271.8							265.0									293.9	303.2	291.3	172			
Goveda										291.7	282.8			298.0				321.3				226.9					299.2	309.2	297.7	160			
Krave R2	278.8									314.0	227.7							264.1	230.5	221.3	211.7	190.4	181.5				260.3	261.2	271.9	0.56			
Krave R3	268.0									194.6	317.0	261.3	242.0					256.5	231.9	221.2	189.9						245.7	258.0	251.8	144			
Krave R4										234.6	302.0	261.0						225.4	207.0	193.9	190.8	193.2	144.7	192.3			247.7	225.4	215.4	0.69			
Krave O2	242.4	181.6	203.6	222.8	224.2	201.3	199.5	193.6	259.0	240.7	213.7			184.0	176.6	257.8	198.4	234.0	215.2	203.8	172.0	199.6	146.3	193.5	210.3	256.4	241.6	232.6	112				
Krave O3	233.5	193.0	203.9	213.9	233.4	186.7	196.6	170.4	264.0	247.8	223.6			199.8	189.0	246.5	185.3	238.1	216.3	208.4		190.0	179.9	186.6	186.5	237.9	242.1	232.9	117				
Krave O4	228.9									195.0	202.6	255.0	249.3					189.4	186.1	174.8	155.0	186.6	124.8	170.5	174.1	188.3	184.1	185.0	0.53				
Krave P2	195.0	160.9	167.2	143.6	184.4	159.3	182.3	136.2	215.0	220.7	183.3	157.0	159.2	160.8	240.0	185.1																	
Krave P3	185.9	193.0	163.1	151.0	198.1	158.9	171.5	151.0	238.0	239.4	185.1	157.0	168.6	180.9	235.2	185.8																	
Krave	235.7	181.0	198.0	175.0	225.7	188.3	184.2	178.3	263.6	244.0	200.1	157.0	164.6	176.6	261.8	186.0		226.8	215.7	187.1	187.1	192.4	149.3	186.1	178.8	234.2	234.6	229.5	100				
Junice U2	368.5									314.7	388.0	304.7	400.2					268.7	232.4	366.3							319.3	358.1	2.98				
Junice U3	346.0									333.0	383.0	310.5	376.8					291.2	235.1								316.4	320.0	348.9	-122			
Junice R2	292.0									273.2	322.0	293.5	380.6					241.8	271.7	226.1	358.0	222.8	242.5	232.4		290.2	312.8	324.2	2.09				
Junice R3	282.0									214.5	310.3	289.4	234.7	409.4	280.5	323.0	296.9	383.3															
Junice R4	229.6	308.1	277.8							257.9	302.0	296.0						241.8	280.1	228.9		253.6	233.7	218.5	307.4	296.0	311.5	298.8	153				
Junice O2	205.8	247.5	230.9	224.6	376.3	255.8	264.0	270.3	218.3				167.4	184.1	270.0	199.1		186.6	228.9	208.2	335.5	227.8	212.9	204.0	265.6	262.3	290.2	248.3	120				
Junice O3	212.6	281.2	239.1	207.4	382.0	271.1	279.0	278.1	240.8	244.0	174.0	186.2	277.1	184.6				272.5	248.8	215.2		222.5	220.1	210.9	258.8	283.4	286.0	259.8	0.21				
Junice O4	230.9	285.3	238.4	194.6						269.0	272.0	277.7						236.4	234.7	220.1							236.5	281.3	301.8	279.0	185		
Junice	328.6									222.2	285.4	288.3	214.7	387.4	295.5	339.1	289.3	377.5	244.0	173.2	187.8	319.9	220.0	245.1	273.7	218.0	242.2	216.0	255.5	288.7	307.1	305.6	0.66
Polukite	260.1	227.6	241.3	253.0	284.9	193.6	370.1	286.2	287.6	277.2	331.3	236.9	177.3	208.5	308.4	206.0	16.8	232.6	273.0	221.8	313.8	201.3	253.8	228.1	240.0	276.0	293.7	280.3			-0.71		
Promena poslednje nedelje	0.1	7.6	-3.1	13	-0.6	-0.8	13	-0.9	0.9	19	-7.8		-2.9	-2.4	-4.0	-2.1		2.1	-0.8	-2.6	0.3	-2.2	-2.5	5.9	5.0	5.1	2.1				-0.71		

Izvor: EU Komisija

Gubici pri spremanju i čuvanju sijena

1. Oksidativni gubici – nastaju u vremenu dok su biljke još žive i troše hranjive materije. Proces se prekida kada vlaga padne ispod 35 %. Ovi gubici iznose obično 10 do 15%
2. Fermentativni gubici – nastaju kao rezultat djelovanja enzima izumrlih biljnih ćelija u vlažnosti 40 do 20%. Gubici su do 10%.
3. Gubici usled mikrobiološke aktivnosti bakterija u pokošenoj masi u vrijeme dugotrajnih kiša, ili djelovanje plijesni u lagerovanoj masi sa previsokim % vlage.
4. Gubici nastali ispiranjem pod uticajem kiše i rose nakon izumiranja ćelija. Najmanje su štete ukoliko kiša padne odmah nakon košenja.
5. Mehanički gubici – nastaju u toku manipulacija sa sijenom, prevoženje i lagerovanje. Obično za travno sijeno iznose 10 do 20% a za leguminozno 20 do 25%, a mogu biti i do 50%.

Ocjena kvaliteta sijena

Kvalitet sijena zavisi od više faktora od kojih su najznačajniji:

1. Botanički sastav livade sa koje je sijeno dobijeno;
2. Boja sijena – treba da je što približnija zelenoj, svjetlija ili siva boja je posljedica dugog stajanja. Tamna boja govori da je sijeno kislo ili je lagerovano suviše vlažno.
3. Miris sijena – treba da bude aromatičan i prijatan. Težak miris ukazuje na dugo stajanje sijena i gdje su se razvili saprofitni organizmi. Trulo i plijesnivo sijeno ima karakterističan, neprijatan miris i dolazi do oslobađanja prašine.
4. Vrijeme kosidbe je značajno radi povoljnog hemijskog sastava tj. odgovarajućeg odnosa proteina, celuloze i vitamina.

Način i uslovi sušenja treba da obezbijede takvu strukturu sijena gdje je maksimalno očuvano lišće, cvast i stabljika.

Hranjiva vrijednost sijena različitog kvaliteta

KVALITET SIJENA	SIROVI PROTEIN	SIROVA CELULOZA	HRANJIVA JEDINICA
LOŠE	7,5	33,5	31,1
SLABO	9,2	29,2	39,5
DOBRO	9,7	26,3	51,7
V. DOBRO	11,8	22,1	61,0
ODLIČNO	13,8	19,6	69,0